

ภาพรวมที่ผู้ประกอบการและผู้บริหารต้องใส่ใจในขอบมขตของข้อมูลส่วนบุคคลที่มีโทษตามกฎหมาย
เมรียบเทียบกฎหมายการผู้เครองข้อมูลส่วนบุคคล ของประเทศโทยและยุโรปที่เป็นสากล
แนวปฏิบัติเกี่ยวกับครามยินยอมฐานประโยชน์สำคัญต่อรีวิล/ตามกฎหมาย/การกิจของรัฐ
แนวปฏิบัติเกี่ยวกับคารจัดทำข้อตกลงระหว่างผู้ควบคุมข้อมูลและผู้ประมวลผลข้อมูล
แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการคำข้องของแล้วของข้อมูลและผู้ประมวลผลข้อมูล
แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการคำข้องของแล้วของข้อมูล
แนวปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางแพ่ง ธาญาและปกครองตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
แนวปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางแพ่ง ธาญาและปกครองตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
แนวปฏิบัติเกี่ยวข้องกับธุรกิจเครื่องมือแพทย์

"ข้อมูลส่วนบุคคล"

หมายถึง ข้อมูลใดๆ ที่ระบุไปถึง "เจ้าของข้อมูล" (DATA SUBJECT) ได้ ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม โดยไม่รวมถึงข้อมูลของผู้ที่ถึงแก่กรรม

- แม้ว่าจะเป็นข้อมูล ที่อยู่ในรูปแบบกระดาษ หรือ ในรูปแบบอื่น ๆ แต่ได้มีไว้เพื่อ จะนำไปใช้ ประมวลผลต่อไป
- แม้ว่าตัวข้อมูลที่มีอยู่นั้นจะไม่สามารถใช้ระบุถึงบุคคลได้แต่หากใช้ร่วมกันกับ ข้อมูลหรือ สารสนเทศอื่น ๆ ประกอบกันแล้วก็จะสามารถระบุ ถึงตัวบุคคลได้โดยไม่จำเป็นว่าข้อมูลหรือสารสนเทศอื่นนั้น ได้มีอยู่ด้วยกัน

_

ข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลส่วนบุคคล

- (1) เลขทะเบียนบริษัท
- (2) ข้อมูลสำหรับการติดต่อทางธุรกิจที่ไม่ได้ระบุถึงตัวบุคคล เช่น หมายเลขโทรศัพท์ หรือ แฟกซ์ที่ทำงาน, ที่อยู่สำนักงาน, อีเมล์ที่ใช้ในการทำงาน, อีเมล์ของบริษัท เช่น info@companay.com เป็นต้น
- (3) ข้อมูลนิรนาม (Anonymous Data) หรือข้อมูลแฝง (Pseudonymous Data) หมายถึง ข้อมูลหรือชุดข้อมูลที่ถูกทำให้ไม่สามารถระบุตัวบุคคลได้อีกโดยวิธีการทางเทคนิค
- (4) ข้อมูลผู้ตาย

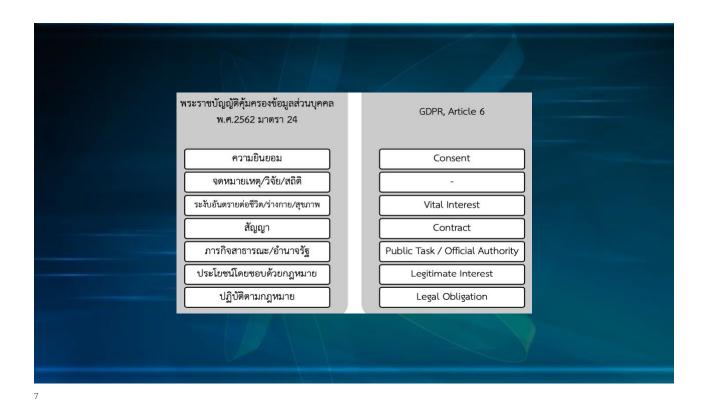
การประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความอ่อนไหวเป็นพิเศษ

การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับ

- เชื้อชาติ
- เผ่าพันธุ์
- ความคิดเห็นทางการเมือง
- ความเชื่อในลัทธิ
- ศาสนาหรือปรัชญา
- พฤติกรรมทางเพศ
- ประวัติอาชญากรรม

- ข้อมลสุขภาพ
- ความพิการ
- ข้อมูลสหภาพแรงงาน
- ข้อมูลพันธุกรรม
- ข้อมลชีวภาพ
- หรือข้อมูลอื่นใด ซึ่งกระทบต่อเจ้าของข้อมูลส่วน บุคคลในทำนองเดียวกันตามที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด

จะต้องได้รับ**ความยินยอม**โดยชัดแจ้งจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

การประมวลผลข้อมูลจะเกิดขึ้นอย่างถูกต้องได้เมื่อมีฐาน (basis) หรือเหตุผลในการประมวลผลข้อมูลนั้นๆ

มาตรา 24 ของพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ บัญญัติให้ความยินยอมเป็นฐานหลัก ใน การประมวลผลข้อมูล ซึ่งความยินยอม (consent) เป็นฐานที่มีความสำคัญมากเนื่องจากเป็นสิ่งที่ทำให้เจ้าของข้อมูล สามารถ "เลือก" จัดการของข้อมูลของตนเองได้อย่างเต็มที่ที่สุด แต่ยังมีการประมวลผลอีกหลายประเภทที่ไม่สามารถอิง อยู่กับฐานความยินยอมได้ มาตรา 24 จึงกำหนดฐานอื่น ๆ ไว้อีก 6 ฐาน คือ

- 1. ฐานเอกสารประวัติศาสตร์ จดหมายเหตุและการศึกษาวิจัยหรือสถิติ (research)
- 2. ฐานประโยชน์สำคัญต่อชีวิต (vital interest)
- 3. ฐานสัญญา (contract)
- 4. ฐานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (public task)
- 5. ฐานประโยชน์อันชอบธรรม (legitimate interest) และ
- 6. ฐานการปฏิบัติตามกฎหมาย (legal obligation)

ซึ่งองค์กรแต่ละประเภทย่อมมีความจำเป็นในการอ้างอิงฐานต่างๆ เหล่านี้แตกต่างกันไปตามลักษณะของธุรกรรมที่ เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา ๒๖ ห้ามมิให้เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ความคิดเห็น ทางการเมือง ความเชื่อในลัทธิ ศาสนาหรือปรัชญา พฤติกรรมทางเพศ ประวัติอาชญากรรม ข้อมูลสุขภาพ ความพิการ ข้อมูลสหภาพแรงงาน ข้อมูลพันธุกรรม ข้อมูลชีวภาพ หรือข้อมูลอื่นใด ซึ่งกระทบต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลในทำนองเดียวกันตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยไม่ได้รับ ความยินยอมโดยชัดแจ้งจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่

- (๑) เพื่อป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพของบุคคลซึ่งเจ้าของข้อมูล ส่วนบุคคลไม่สามารถให้ความยินยอมได้ ไม่ว่าด้วยเหตุใดก็ตาม
- (๒) เป็นการดำเนินกิจกรรมโดยชอบด้วยกฎหมายที่มีการคุ้มครองที่เหมาะสมของมูลนิธิ สมาคม หรือองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการเมือง ศาสนา ปรัชญา หรือสหภาพแรงงาน ให้แก่สมาชิก ผู้ซึ่งเคยเป็นสมาชิก หรือผู้ซึ่งมีการติดต่ออย่างสม่ำเสมอกับมูลนิธิ สมาคม หรือองค์กร ที่ไม่แสวงหากำไรตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวโดยไม่ได้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลนั้นออกไปภายนอกมูลนิธิ สมาคม หรือองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรนั้น
 - (๓) เป็นข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะด้วยความยินยอมโดยชัดแจ้งของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล
 - (๔) เป็นการจำเป็นเพื่อการก่อตั้งสิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย การปฏิบัติตามหรือการใช้สิทธิ เรียกร้องตามกฎหมาย หรือการยกขึ้นต่อสู้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย
 - (๕) เป็นการจำเป็นในการปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เกี่ยวกับ
 - (ก) เวชศาสตร์ป้องกันหรืออาชีวเวชศาสตร์ การประเมินความสามารถในการทำงานของ ลูกจ้าง การวินิจฉัยโรคทางการแพทย์ การให้บริการด้านสุขภาพหรือด้านสังคม การรักษาทางการแพทย์ การจัดการด้านสุขภาพ หรือระบบและการให้บริการด้านสังคมสงเคราะห์ ทั้งนี้ ในกรณีที่ไม่ใช่การปฏิบัติ ตามกฎหมายและข้อมูลส่วนบุคคลนั้นอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพหรือผู้มีหน้าที่ รักษาข้อมูลส่วนบุคคลนั้นไว้เป็นความลับตามกฎหมาย ต้องเป็นการปฏิบัติตามสัญญาระหว่างเจ้าของ ข้อมูลส่วนบุคคลกับผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์
 - (ข) ประโยชน์สาธารณะด้านการสาธารณสุข เช่น การป้องกันด้านสุขภาพจากโรคติดต่อ อันตรายหรือโรคระบาดที่อาจติดต่อหรือแพร่เข้ามาในราชอาณาจักร หรือการควบคุมมาตรฐานหรือคุณภาพ ของยา เวชภัณฑ์ หรือเครื่องมือแพทย์ ซึ่งได้จัดให้มีมาตรการที่เหมาะสมและเจาะจงเพื่อคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะการรักษาความลับของข้อมูลส่วนบุคคลตามหน้าที่หรือ ตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ

- (ค) การคุ้มครองแรงงาน การประกันสังคม หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สวัสดิการเกี่ยวกับ การรักษาพยาบาลของผู้มีสิทธิตามกฎหมาย การคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ หรือการคุ้มครองทางสังคม ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลเป็นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติตามสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูล ส่วนบุคคลหรือเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล โดยได้จัดให้มีมาตรการที่เหมาะสมเพื่อคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน และประโยชน์ของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล
- (ง) การศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หรือสถิติ หรือประโยชน์สาธารณะอื่น ทั้งนี้ ต้องกระทำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวเพียงเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และได้จัดให้มีมาตรการ ที่เหมาะสมเพื่อคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานและประโยชน์ของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ตามที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด
- (จ) ประโยชน์สาธารณะที่สำคัญ โดยได้จัดให้มีมาตรการที่เหมาะสมเพื่อคุ้มครอง สิทธิขั้นพื้นฐานและประโยชน์ของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

11

ข้อมูลชีวภาพตามวรรคหนึ่งให้หมายถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่เกิดจากการใช้เทคนิคหรือเทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้องกับการนำลักษณะเด่นทางกายภาพหรือทางพฤติกรรมของบุคคลมาใช้ทำให้สามารถยืนยันตัวตน ของบุคคลนั้นที่ไม่เหมือนกับบุคคลอื่นได้ เช่น ข้อมูลภาพจำลองใบหน้า ข้อมูลจำลองม่านตา หรือ ข้อมูลจำลองลายนิ้วมือ

ในกรณีที่เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับประวัติอาชญากรรมต้องกระทำภายใต้ การควบคุมของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย หรือได้จัดให้มีมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความอ่อนไหวเป็นพิเศษ

อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 **ได้บัญญัติข้อยกเว้นของการเก็บ** รวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความอ่อนไหวดังกล่าวโดยไม่ต้องขอความยืนยอมจากเจ้าของข้อมูลในกรณีดังต่อไปนี้

13

ตัวอย่าง

- ❖ เว็บไซต์ e-commerce เก็บรวบรวมข้อมูลที่อยู่การจัดส่งเพื่อส่งต่อให้ร้านค้าจัดส่งสินค้าและข้อมูล อีเมล์เพื่อส่งใบเสร็จเป็นการปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายสินค้า (อาจเป็นสัญญาระหว่างร้านค้ากับ เจ้าของข้อมูล หรือสัญญาระหว่างเว็บไซต์กับเจ้าของข้อมูล ตามแต่รูปแบบของเว็บไซต์นั้นๆ)
- ❖ เว็บไซต์รับจองโรงแรมเก็บรวบรวมข้อมูลบัตรเครดิตของลูกค้าไว้เพื่อเป็นหลักประกันในการจอง ห้องพัก เป็นไปตามคำขอของเจ้าของข้อมูลก่อนที่จะเข้าสู่การทำสัญญาจองห้องพัก
- 💠 บริษัทเก็บรวบรวมข้อมูลบัญชีธนาคารของลูกจ้างเพื่อจ่ายค่าจ้าง เป็นไปตามสัญญาจ้างงาน

ฐานความยินยอม

ความยินยอมเป็นฐานในการประมวลผลได้เฉพาะในกรณีที่เจ้าของข้อมูลได้สมัครใจ "เลือก" ที่จะยินยอมให้ผู้ควบคุมข้อมูลประมวลผลได้

เงื่อนไขของความยินยอม

ความยินยอมต้องขอก่อนจะมีการ ประมวลผลเกิดขึ้น

 ผู้ควบคุมข้อมูลจะต้องได้รับความยินยอม จากเจ้าของข้อมูลก่อนจึงจะเก็บรวบรวม ใช้ เปิดเผยข้อมูลนั้นๆ ได้ ความยินยอมต้องไม่เป็นเงื่อนไขใน การให้บริการ

 ผู้ควบคุมข้อมูลจะไม่นำฐานความยืนยอม (consent) กับฐานการปฏิบัติตามสัณณา (contract) มาปะเมทัน ดังนั้นจะต้อง แยกแยะให้ได้ว่าข้อมูลใดจำเป็นสำหรับการ ปฏิบัติตามสัญญาและข้อมูลใดไม่จำเป็น ความยินยอมต้องอยู่แยกส่วนกับกับ เงื่อนไขในการให้บริการ วัตถุประสงค์ของการประมวลผล ข้อมูลต้องเฉพาะเจาะจง

ความยินยอมต้องชัดเจนไม่ คลุมเครือ ออกแบบทางเลือกให้สามารถปฏิเสธ ที่จะให้ความยินยอมได้ หรือมีโอกาส ถอนความยินยอมได้โดยไม่ได้รับ ผลกระทบมากเกินเหตุ

เนื้อหาความยินยอมเข้าใจง่ายและ เข้าถึงง่าย การขอความยินยอมแบบซัดแจ้ง (Explicit Consent) สำหรับข้อมูลที่ อ่อนไหว

15

ข้อควรระวังเกี่ยวกับความยินยอม ระหว่างบุคคลที่มีอำนาจต่อรองไม่เท่ากัน

- 🕲 เนื่องจากความยินยอมจะต้องเกิดขึ้นโดยสมัครใจอย่างแท้จริง
- ในกรณีที่อำนาจต่อรองของผู้ควบคุมข้อมูลและเจ้าของข้อมูลแตกต่างกันมาก ๆ จึงมักใช้ความยินยอมเป็นฐานไม่ได้
- เช่น ในกรณีของการดำเนินภารกิจหน่วยงานของรัฐ และความสัมพันธ์ระหว่าง นายจ้างกับลูกจ้าง
- ยกเว้นแต่ในกรณีที่เจ้าของข้อมูลสามารถมีทางเลือกในการปฏิเสธที่จะไม่ให้ข้อมูล ได้จริง ๆ

ฐานประโยชน์สำคัญต่อชีวิต

ตัวอย่าง

- ❖ โรงพยาบาลหนึ่งเปิดเผยประวัติสุขภาพต่ออีกโรงพยาบาลเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยประสบอุบัติเหตุทาง รถยนต์ที่ต้องการการรักษาอย่างเร่งด่วนและหมดสติ
- 💠 โรงพยาบาลประมวลผลข้อมูลของพ่อแม่เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดกับชีวิตของลูก
- ❖ หน่วยงานด้านสาธารณสุขประมวลผลข้อมูลเกี่ยวกับการติดเชื้อของประชาชนเพื่อติดตามเฝ้าระวัง สถานการณ์โรคระบาด
- ข้อมูลการเดินทางไปต่างประเทศถือเป็นข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป หากเป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูล สุขภาพจะต้องอาศัยฐานของมาตรา 26 ซึ่งกำกับการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความอ่อนไหว แทน

17

ฐานหน้าที่ตามกฎหมาย

กรณีการประมวลผลข้อมูลจำเป็นต่อ การปฏิบัติหน้าที่ที่ผู้ควบคุมข้อมูลนั้นมี ตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ควบคุมข้อมูล (ซึ่งมักเป็นองค์กร เอกชน) จะต้องระบุได้อย่างชัดเจนว่า กำลังปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติใด ของกฎหมาย หรือทำตามคำสั่งของ หน่วยงานใดของรัฐที่มีอำนาจ

ตัวอย่าง

- ❖ นายจ้างเปิดเผยข้อมูลเงินเดือนของลูกจ้างต่อกรมสรรพากรเพื่อแจกแจงรายละเอียดในการคำนวณ รายได้รายจ่ายของกิจการตามมาตรา 65 ประมวลรัษฎากร
- สถาบันการเงินแจ้งผลการตรวจสอบความถูกต้องของรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้กับ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามมาตรา 112 ของพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- 💠 การดำเนินการประมวลผลข้อมูลตามคำสั่งศาล
- บริษัทผู้ให้บริการบัตรโดยสารสาธารณะขอสำเนาประชาชนเพื่อปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เรื่องการ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยเก็บไว้เฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องเท่านั้น (ดัดข้อมูลที่ไม่ เกี่ยวข้อง เช่น กรุ๊ปเลือด ศาสนา ออกไป)
- 💠 ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่เก็บข้อมูลจราจรตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์

ฐานภารกิจของรัฐ

กรณีที่การประมวลผลข้อมูลจำเป็นต่อการดำเนินงานตามภารกิจของรัฐเพื่อประโยชน์ สาธารณะที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย ผู้ที่จะประมวลผลข้อมูลตามฐานนี้ได้มักเป็นเจ้าหน้าที่ หรือองค์กรของรัฐ

ตัวอย่าง

- กรมสรรพากรคิดคำนวณข้อมูลเงินเดือนของลูกจ้างเพื่อตรวจสอบการรายการรายได้รายจ่ายที่ กิจการนั้นๆ ยื่น
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเก็บรวมรวมข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจสอบ ความถูกต้องของรายการทรัพย์สินและหนี้สินจากสถาบันการเงิน

19

ฐานประโยชน์อันชอบธรรม

ผู้ประกอบการอาจประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลในกรณีที่จำเป็นต่อการดำเนินการเพื่อ ประโยชน์อันชอบธรรมของผู้ควบคุมข้อมูลและบุคคลอื่นโดยไม่เกินขอบเขตที่เจ้าของข้อมูล สามารถคาดหมายได้อย่างสมเหตุสมผล

ฐานนี้ผู้ควบคุมข้อมูลควรประเมินปัจจัยต่อไปนี้

- (1) ลักษณะของข้อมูลและผลประโยชน์ ซึ่งอาจขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ควบคุมข้อมูล กับเจ้าของข้อมูลเพื่อให้เข้าใจว่าเจ้าของข้อมูลมีความคาดหวังอย่างไรต่อการจัดการข้อมูล
- (2) ผลกระทบและความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการประมวลผลเช่นการเปิดเผยต่อข้อมูลต่อ บุคคลอื่น
- (3) มาตรการปกป้องข้อมูลและคุ้มครองสิทธิและประโยชน์ของเจ้าของข้อมูล

ฐานจดหมายเหตุ / วิจัย / สถิติ

เนื่องจากการจัดทำเอกสารประวัติศาสตร์ จดหมายเหตุ การศึกษาวิจัยและสถิตินั้น โดยทั่วไปถูกมองว่าเป็นเพียง "วิธีการ" เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ซึ่ง แตกต่างจากการประมวลผลในฐานอื่นๆ ที่เน้นไปที่ลักษณะของวัตถุประสงค์เป็นหลัก ซึ่ง ใน GDPR จึง กำหนดให้การศึกษาวิจัยและสถิติจะต้องอ้างฐานใดฐานหนึ่งใน 6 ฐาน ประกอบด้วยเสมอ

การประมวลผลบนฐานนี้มีเงื่อนไขสำคัญคือต้องจัดให้มีมาตรการปกป้องที่เหมาะสม โดย อย่างน้อยต้องเป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ซึ่งหากผู้ควบคุมข้อมูลจัดให้มี มาตรการที่สอดคล้องกับมาตรฐานจริยธรรมของระเบียบวิธีในการจัดทาเอกสาร ประวัติศาสตร์ จดหมาย เหตุ วิจัยและสถิติของการศึกษาประเภทต่างๆ ด้วย ก็จะทำให้ การส่งต่อข้อมูลหรือนาไปใช้งาน ต่อในบริบทอื่นๆ ก็จะเป็นไปได้ง่ายและถูกต้องตาม เงื่อนไขของกฎหมายของประเทศอื่นๆ ด้วย

21

5

ี แนว ปฏิบัติ'

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่โดยทั่วไปของผู้ควบคุมข้อมูลและผู้ประมวลผลข้อมูล

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำข้อตกลงระหว่างผู้ควบคุมข้อมูลและผู้ประมวลผล ข้อมูล (Data Processing Agreement)

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการคำร้องขอของเจ้าของข้อมูล (Data Subject Request)

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการคำร้องขอจากรัฐหรือเจ้าหน้าที่รัฐ (Government Request)

ความรับผิดทางแพ่ง อาญา และปกครองตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

สิทธิหน้าที่โดยทั่วไปของผู้ควบคุมข้อมูลและผู้ประมวลผลข้อมูล

-ผู้ควบคุมข้อมูลจะต้องมีมาตรการเชิงเทคนิค (Technical Measure) และ มาตรการเชิงบริหาร จัดการ (Organizational Measure) เพื่อประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลให้ถูกต้องตามกฎหมาย

- ผู้ควบคุมข้อมูลจะต้องแจ้งเจ้าของข้อมูลเมื่อได้รับ ข้อมูลส่วนบุคคล ไม่ว่าจะได้รับข้อมูลโดยตรงจาก เจ้าของข้อมูลหรือได้รับข้อมูลจากแหล่งอื่น
- กรณีได้รับข้อมูลส่วนบุคคลจากแหล่งอื่นต้องแจ้ง ภายในระยะเวลาตามสมควรแต่ต้องไม่เกิน 30 วัน นับแต่วันที่เก็บรวบรวม
- ท่านอาจไม่แจ้งข้อมูลให้แก่เจ้าของข้อมูล (information) ได้ (4.1) กรณีได้รับข้อมูลส่วน บุคคลจากเจ้าของข้อมูล
- พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 มาตรา 23

ตัวอย่าง

- ท่านเป็นโรงพยาบาลขนาดใหญ่ที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลของคนไข้เป็นจำนวนมาก และ ต้องเก็บข้อมูลส่วนบุคคลของญาติหรือผู้ติดต่อใกล้ชิด (next-of-kin) อันจะเห็นได้ว่า มีจำนวนข้อมูล เป็นจำนวนมากการที่จะแจ้งข้อมูล (information) ให้แก่ญาติหรือผู้ติดต่อใกล้ชิด (เจ้าของข้อมูล) ทุกรายจึงเป็นอุปสรรคอย่างมากและไม่ได้สัดส่วน ทั้งที่โอกาสที่จะใช้ข้อมูลเหล่านี้เกิดได้น้อยเพราะ มักจะได้ใช้ข้อมูลเหล่านี้ในกรณีฉุกเฉินเท่านั้น จึงเข้าข้อยกเว้นในข้อนี้
- กรมสรรพากรเรียกข้อมูลรายได้ของลูกจ้างจากท่าน และท่านจำเบ็นต้องให้ข้อมูลแก่กรมสรรพากร เพื่อการสอบสวนตามกฎหมายต่อไป ดังนั้นกรมสรรพากรจึงไม่จำเป็นต้องแจ้งข้อมูล (information) ให้แก่เจ้าของข้อมูลแต่อย่างใด

23

ผู้ควบคุมข้อมูลมีหน้าที่ต้องแจ้งกรณีข้อมูลส่วนบุคคลรั่วไหล ภายใน 72 ชั่วโมงนับแต่ได้ทราบ เว้นแต่เหตุที่เกิดนั้นไม่น่าจะก่อให้เกิดความ เสี่ยงใดๆ ต่อสิทธิและเสรีภาพของเจ้าของข้อมูล กรณีที่ไม่อาจแจ้งเหตุได้ ภายใน 72 ชั่วโมง ผู้ควบคุมจะต้องแจ้งเหตุผลแห่งการแจ้งเหตุล่าซ้าด้วย

ผู้ควบคุมข้อมูลมีหน้าที่แจ้งเจ้าของข้อมูลโดยไม่ชักช้า ต่อเมื่อการ รั่วไหลของข้อมูลนั้นก่อให้เกิดความเสี่ยงสูงต่อสิทธิเสรีภาพของเจ้าของ ข้อมูล ผู้ควบคุมข้อมูล (รวมถึงตัวแทนของผู้ควบคุมข้อมูลในกรณีผู้ควบคุมข้อมูลอยู่นอกราชอาณาจักร) จะต้องเก็บบันทึกรายการประมวลผล ข้อมูล พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 มาตรา 39

ผู้ควบคุมข้อมูลจะต้องมีบุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection Officer หรือ DPO)

เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลจะเป็นพนักงานหรือลูกจ้างก็ได้ หรือจะเป็นผู้รับจ้างตามสัญญาให้บริการก็ได้ (3.2) เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลควรจะ<mark>มีคุณสมบัติ</mark>เป็นผู้มีความรู้ด้านกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เข้าใจกิจกรรมการ ประมวลผลข้อมูลขององค์กรเข้าใจงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการรักษาความมั่นคงปลอดภัย มีความรู้เกี่ยวกับภาคธุรกิจและ องค์กร และมีความสามารถที่จะสร้างวัฒนธรรมคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลภายในองค์กร

เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลจะต้อง<mark>ได้รับการสนับสนุน</mark>การทำงานและได้รับการอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอ เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล<mark>ได้รับความคุ้มครอง</mark>และควรมีมาตรการเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วน บุคคลเป็นไปโดยอิสระ การให้ออกหรือเลิกจ้างเพราะเหตุที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 จะ ทำมิได้

เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล<mark>ต้องสามารถรายงานไปยังผู้บริหารสูงสุด</mark>ขององค์กรได้ อาจได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติภารกิจอื่นแต่ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (conflict of interest)

25

ผู้ประมวลผลข้อมูล

ี้แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำข้อตกลงระหว่างผู้ควบคุมข้อมูลและผู้ประมวลผล ข้อมูล (Data Processing Agreement)

ผู้ประมวลผลข้อมูลจะต้องประมวลผลตามข้อตกลงระหว่างผู้ควบคุมและผู้ประมวลผลข้อมูล หรือตามคำสั่งของผู้ควบคุมข้อมูล การประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลที่ขัดคำสั่งของผู้ควบคุม ข้อมูลย่อมทำให้ ผู้ประมวลผลข้อมูลต้องรับผิดต่อผู้ควบคุมข้อมูลตามข้อตกลง อีกทั้งยังเป็น การฝ่าฝืนกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในขณะเดียวกันด้วย พระราชบัญญัติคุ้มครอง ข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 มาตรา 40(1)

ผู้ประมวลผลข้อมูลจะต้องมีบุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection Officer หรือ DPO) พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 มาตรา 41 และ 42

27

ผู้ประมวลข้อมูลจะต้องมีมาตรการเพื่อควบคุมบุคคลธรรมดาซึ่งปฏิบัติงานภายใต้อำนาจของผู้ประมวลผลข้อมูลและเข้าถึง ข้อมูลได้ ให้บุคคลนั้นไม่ประมวลผลข้อมูลโดยปราศจากคำสั่งหรือข้อกำหนดของผู้ประมวลผลข้อมูล

ผู้ประมวลผลข้อมูลมีหน้าที่แจ้งผู้ควบคุมข้อมูล ในกรณีที่เห็นว่ามีทางเลือกในการประมวลผลที่มีความมั่นคงปลอดภัยสูงกว่า เพื่อให้ผู้ควบคุมข้อมูลทราบถึงทางเลือกดังกล่าว

้ต้องมีการเตรี่ยมพร้้อมไว้เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการ เมื่อเกิดเหตุการณ์ฝ่าฝืนมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัย

ผู้ประมวลผลข้อมูลจะต้องแจ้งเหตุแก่ผู้ควบคุมข้อมูลกรณีข้อมูลส่วนบุคคลรั่วไหล (Data Breach)

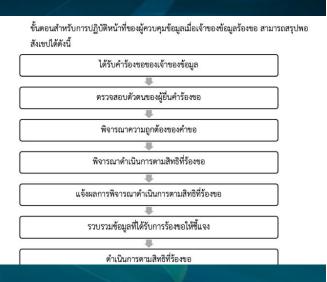
ผู้ประมวลผลข้อมูลไม่มีหน้าที่แจ้งผู้กำกั้บดูแล หรือเจ้าของข้อมูล เว้นแต่ผู้ควบคุมข้อมูลมอบหมายให้ทำโดยอาศัยสัญญา ระหว่างผู้ควบคุม ข้อมูลและผู้ประมวลผลข้อมูล

ผู้ประมวลผลข้อมูล (รวมถึงตั้วแทนในกรณีผู้ประมวลผลข้อมูลอยู่นอกราชอาณาจักรด้วย) จะต้องจัดให้มีบันทึกรายการ ประมวลผลข้อมูล

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 มาตรา 40(3)

ผู้ประมวลผลข้อมูลที่อยู่นอกราชอาณาจักรแต่อยู่ภายในบังคับของพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 จะต้องตั้งตัวแทนในราชอาณาจักร โดยในแต่ละขั้นตอนสำหรับการ ดำเนินการตามคำขอของเจ้าของข้อมูล ท่านจะต้องดำเนินการทุกขั้นตอนให้แล้ว เสร็จโดยไม่ชักช้า และจะต้องไม่เกิน 30 วันนับแต่ได้รับคำขอซึ่งสามารถอธิบาย รายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

วก

สิทธิของเจ้าของข้อมูลที่ได้รับการรับรองตามแนวปฏิบัตินี้ ได้แก่

- (1) สิทธิในการเพิกถอนความยินยอม (right to withdraw consent)
- (2) สิทธิการได้รับแจ้งข้อมูล (right to be informed)
- (3) สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล (right of access)
- (4) สิทธิในการแก้ไขข้อมูลส่วนบุคคลให้ถูกต้อง (right to rectification)
- (5) สิทธิในการลบข้อมลส่วนบุคคล (right to erasure)
- (6) สิทธิในการห้ามมิให้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (right to restriction of processing)
- (7) สิทธิในการให้โอนย้ายข้อมูลส่วนบุคคล (right to data portability)
- (8) สิทธิในการคัดค้านการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (right to object)
- (9) สิทธิในการไม่ตกอยู่ภายใต้การตัดสินใจอัตโนมัติเพียงอย่างเดียว(right not to be subject to automated individual decision-making, including profiling)

ความรับผิดทางแพ่ง ความรับผิดทางอาญา และโทษทางปกครอง

ในพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 จากการปฏิบัติการฝ่าฝืน หรือขัดต่อ กฎหมายดังกล่าว ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

- ความรับผิดทางแพ่ง
- ความรับผิดทางอาญา
- โทษทางปกครอง

31

ความรับผิดทางแพ่ง

หากการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือไม่เป็นไปตามกฎหมายแล้วย่อมก่อให้เกิดความรับ ผิดทางแพ่ง

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 มาตรา 77 และ 78

ค่าสินไหม ทดแทนที่ แท้จริง ้ค่าสินใหม่ ทดแทน เพื่อการ ลงโทษ

อายุความ

ความรับผิดทางอาญา

การใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่เป็นข้อมูลอ่อนไหวโดยปราศจากฐานทางกฎหมาย หรือการใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งเป็นข้อมูลอ่อนไหวนอกไปจากวัตถุประสงค์ที่ ได้แจ้งไว้ หรือโอนข้อมูลอ่อนไหวไปยังต่างประเทศโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยประการ ที่น่าจะทาให้ผู้อื่นเกิดความเสียหาย เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความ อับอาย ต้องระวางโทษจาคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 500,000 บาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

การใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่เป็นข้อมูลอ่อนไหวโดยปราศจากฐานทางกฎหมาย หรือการใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งเป็นข้อมูลอ่อนไหวนอกไปจากวัตถุประสงค์ที่ ได้แจ้งไว้ หรือโอนข้อมูลอ่อนไหวไปยังต่างประเทศโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเพื่อแสวงหา ประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย(โดยทุจริต) สาหรับตนเองหรือผู้อื่นต้องระวาง โทษจาคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1,000,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

33

โทษทางปกครอง

ความรับผิดทางแพ่ง อาญา และปกครองตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

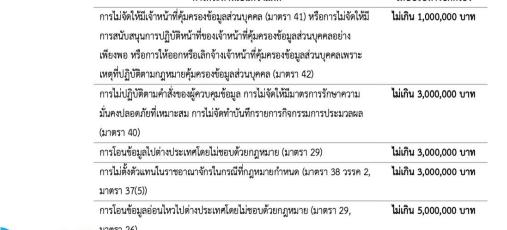
โทษทางปกครองของผู้ควบคุมข้อมูลสามารถสรุปได้ในตารางต่อไปนี้

การกระทำที่เป็นความผิด	โทษปรับทางปกครอง	การกระทำที่เป็นความผิด	โทษปรับทางปกครอง
การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยปราศจากฐานทางกฎหมาย	ไม่เกิน 3,000,000 บาท	111111111111111111111111111111111111111	
(มาตรา 24, มาตรา 27)		การไม่ดำเนินการตามสิทธิคัดค้านของเจ้าของข้อมูล (มาตรา 32 วรรค 2)	ไม่เกิน 3,000,000 บาท
การไม่ขอความยินยอมให้ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่แจ้งผลกระทบจากการถอน ความยินยอม (มาตรา 19)	ไม่เกิน 1,000,000 บาท	การไม่จัดให้มีเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (มาตรา 41)	ไม่เกิน 1,000,000 บาท
การเก็บรวบรวม ใช้หรือเปิดเผยข้อมูลผิดไปจากวัตถุประสงค์ที่ได้แจ้งไว้โดยไม่ได้	ไม่เกิน 3,000,000 บาท	การไม่จัดให้มีการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วน	ไม่เกิน 1,000,000 บาท
แจ้งวัตถุประสงค์ใหม่หรือมีกฎหมายให้ทำได้ (มาตรา 21)			
การเก็บรวบรวมข้อมูลเกินไปกว่าที่จำเป็นภายใต้วัตถุประสงค์อันขอบด้วย	ไม่เกิน 3,000,000 บาท	บุคคลอย่างเพียงพอ หรือการให้ออกหรือเลิกจ้างเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วน	
กฎหมายของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (มาตรา 22)		บุคคลเพราะเหตุที่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (มาตรา 42)	
การเก็บข้อมูลจากแหล่งอื่นที่ไม่ใช่เจ้าของข้อมูลโดยตรงที่ต้องห้ามตามกฎหมาย	ไม่เกิน 3,000,000 บาท		V 1.0
(มาตรา 25)		การโอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังต่างประเทศโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา 28,	ไม่เกิน 3,000,000 บาท
การขอความยินยอมที่เป็นการหลอกลวงหรือทำให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเข้าใจ	ไม่เกิน 3,000,000 บาท	มาตรา 29)	
ผิดในวัตถุประสงค์		200 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0	
การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผย การโอนข้อมูลอ่อนไหวโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย	ไม่เกิน 5,000,000 บาท	การไม่จัดให้มีมาตรการในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่เหมาะสม การไม่จัดให้	ไม่เกิน 3,000,000 บาท
(มาตรา 26, มาตรา 27, มาตรา 28, มาตรา 29)		มีระบบตรวจสอบเพื่อลบทำลายข้อมูลหรือไม่ปฏิบัติสิทธิในการลบเมื่อถอนความ	
การไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ความรับผิดชอบ		ทรรภภพรางขอกเพลขกม.เข.เกิดคที่ขพรดเทกที่โกพขมอเทน.เรยกเทลขอกนนา เท	
การไม่แจ้งเจ้าของข้อมูลทั้งในกรณีเก็บข้อมูลจากเจ้าของข้อมูลโดยตรงหรือโดย	ไม่เกิน 1,000,000 บาท	ยินยอมหรือตามสิทธิในการขอลบข้อมูลโดยไม่มีเหตุตามกฎหมาย การไม่แจ้งเหตุ	
อ้อม (มาตรา 23 หรือมาตรา 25)			
การไม่ให้เจ้าของข้อมูลเข้าถึงข้อมูลตามสิทธิ (มาตรา 30)	ไม่เกิน 1,000,000 บาท	ละเมิดข้อมูล หรือการไม่ตั้งตัวแทนในราชอาณาจักร	

โทษปรับทางปกครอง

โทษทาง
ปกครองของผู้
ประมวลผล
ข้อมูลสามารถ
สรุปได้ในตาราง
ต่อไปนี้

>>>>

การกระทำที่เป็นความผิด

35

โทษทางปกครองอื่นๆ

- (1) [ตัวแทนของผู้ควบคุมข้อมูลหรือผู้ประมวลผลข้อมูล] ตัวแทนซึ่งไม่จัด ให้มีบันทึกรายการประมวลผลข้อมูลต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกิน 1,000,000 บาท
- (2) [การขัดคำสั่งคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ] ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งคณะ กรรมผู้เชี่ยวชาญ หรือไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งข้อมูลให้ คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ (มาตรา 75, มาตรา 76(1)) มีระวางโทษปรับทาง ปกครองไม่เกิน 500,000 บาท

การจัดทำข้อมูลนิรนาม

การจัดทาข้อมูลนิรนาม คือ กระบวนการที่ทำให้ความเสี่ยงในการระบุตัวตนของ เจ้าของ ข้อมูลนั้น น้อยมากจนแทบไม่ต้องให้ความสำคัญกับความเสี่ยง

ความเสี่ยงในการระบุตัวตนของเจ้าของข้อมูล นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัย สอง ประการ ได้แก่ ตัวข้อมูลเอง และสภาพแวดล้อมของข้อมูล

<mark>ยกตัวอย่างเช่น</mark> การจัดทำข้อมลูนิรนามโดยทำเป็นข้อมูลสถิติที่ไม่สามารถระบุตัว บุคคลได้

37

